

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

Н.О. Будна

УКРАЇНСЬКА МОВА

**Пам'ятка
роботи над помилками**

Довідник учня 1–4 класів

УДК 811.161.2(075.2) (035)
Б90

Будна Н.О.

Б90   Українська мова. Пам'ятка роботи над помилками : довідник учня 1–4 кл. / Н.О. Будна. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2019. — 24 с.

ISBN 978-966-10-5954-1

У довіднику наведено передбачені навчальною програмою з української мови орфограми, алгоритми і приклади опрацювання помилок, подано слова, значення, вимову і написання яких учні початкових класів повинні засвоїти. Мета видання – виховувати в школярів орфографічну пильність та прагнення грамотно писати, сприяти організації ефективної самостійної роботи над помилками.

Відповідає Державному стандарту початкової освіти та типовим освітнім програмам.

Для учнів початкових класів та вчителів.

УДК 811.161.2(075.2) (035)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

ISBN 978-966-10-5954-1

© Будна Н.О., 2019
© Навчальна книга – Богдан,
оригінал-макет, 2019

У довіднику «Українська мова. Пам'ятка роботи над помилками» запропоновано перевірену на практиці систему профілактики і корекції недоліків письма молодших школярів. Ретельно дібраний і поданий у лаконічній формі матеріал сприятиме організації продуктивної самостійної роботи учнів над помилками, допоможе закріпити навички правильного написання слів, засвоїти алгоритми (послідовність дій) стосовно конкретних орфограм.

Наприклад, опрацьовуючи помилки на орфограму «Ненаговошенні [e], [i]», учні користуються наступним алгоритмом.

1. Випиши слово правильно.
2. Зміни його або добери спільнокореневе так, щоб ненаговошений склад став наговошеним.
3. Підкресли букву, що позначає ненаговошний голосний звук.
4. Добери два слова на цю орфограму.

*Веснá — вéсни, крилó — кри́ла;
зелéний, зимá.*

Багаторічний досвід організації самостійної роботи над помилками за поданою в довіднику схемою свідчить, що в учнів виробляється орфографічна пильність, формується відповідальне ставлення до письма та прагнення грамотно висловлювати свої думки.

- 1** Перевір написане слово, відшукай помилку.

- 2** Визнач, на яку орфограму зроблено помилку.

- 3** Попрацюй над цим словом за поданим алгоритмом.

- 4** Якщо помилку допущено в словниковому слові, то відшукай його в словнику, а далі працюй за алгоритмом.

1. Пропуск букв, заміна одних букв іншими.

1. Випиши слово правиль-но.
  2. Визнач, скільки в цьому слові букв, скільки звуків.
  3. Поділи слово на склади; підкресли букви, що позначають голосні звуки.
  4. Склади з цим словом речення.
-

2. Перенос слів.

1. Випиши слово правиль-но.
2. Поділи його на склади.
3. Поділи на склади для переносу.
4. Покажи всі можливі способи переносу цього слова.

Ма-ленький, малень-кий, мале-нький.

**3. Правопис слів із
буквосполучен-
нями *дж*, *ձ*.**

1. Випиши слово правиль-но.
2. Добери два слова на те буквосполучення, у якому допущена по-милка.
3. Покажи всі можливі способи переносу цих слів.

*Дзво-ник, дзве-ніти, дзвені-ти.
Джміль, хо-ձсу.*

**4. Правопис слів
з буквосполучен-
нями *йо*, *ъо* (після
голосного пиши
йо, після приго-
лосного — *ъо*).**

1. Випиши слово правиль-но.
2. Добери два слова на те буквосполучення, у якому допущена по-милка.
3. Покажи всі можливі способи переносу цих слів.

*Ма-льоκ, лъо-дяник, лъодя-ник.
Га-йоκ, зна-йомий, знаио-мий.*

---

5. Правопис слів з подовженими приголосними звуками.

1. Випиши слово правиль-но.
2. Запиши два слова з тим подовженням приголосним звуком, на який допущена помилка.
3. Склади з цим словом речення.

Знання, коріння; життя, багаття.

6. Правопис слів з ненаголошеними [e], [i].

1. Випиши слово правиль-но.
2. Зміни його або добери спільнокореневе так, щоб ненаголошений склад став наголошеним.
3. Підкресли букву, що по-значає ненаголошений голосний.
4. Добери два слова з ненаголошеними [e], [i].

Весло — вёсла, зеленіють — зéлень, зелéний.

7. Правопис слів з ненаголошеними [e], [i], що не перевіряються наголосом.

1. Випиши слово правиль-но, перевіривши себе за словником.
2. Запиши два слова з ненаголошеними [e], [i], що не перевіряються наголосом.
3. Склади з одним із цих слів речення.

Очерт, черемха, абрикос, кишень.

---

8. Позначення м'якості приголосних звуків на письмі буквами я, ю, е, і, ь.

1. Випиши слово правиль-но.
2. Добери два слова з м'якими приголосними звуками.
3. Підкресли букви, що позначають м'якість по-передніх приголосних звуків на письмі.

Пісня, люди, синє, тінь.
